

יודתו של צירלי

תריסרי מדריכים לנהיגה שלא יכלו לפתוח בתי ספר משלהם, וגבו תמורת חסות זאת חלק קבוע ברוח. הם הלכו והתפתחו עד שהתפוצצו. אלא שכמו תמיד תואג להם הדודה הטובה. האחרים יושבים בבית הסוהרי שניהם, ששותרו ממעצ' רם אחרי שהסכימו להיות עדיהמלך, ממשיכים בעסקיהם.

נפתלי מולכו, למשל, מתכנן נסיעה ארוכה לאמריקה עם משפחתו בעצם ימי החקירות נגד דו ונגד שותפיו לפשע. הוא יודע כי יש על מי לסמוך שהעניינים יסתדרו.

★ ★ ★

חממה ממשלתית

רור שעסקיהם המפוקפקים של שניים אלה, אינם מעידים על שאר מורי בתי הספר לנהגות, שהם בדרך כלל אנשים עובדים, שלרובם לא היו קשרי שותח או פרוקציה למשרדהרישוי. באותה צורה, אין

משרדהרישוי למתלוננים: „בביקורתפתע ש' ערכנו בבית הספר לא מצאנו מדריכים בלתי מוסמכים“.

● צירלי היה בין היחידים שקיבלו רשיון להוראת נהיגה באוטובוס. מיד אחרי שקיבל את הרשיון הוחמרו הבחינות לקבלת רשיון כזה, עד שאיש מבין מדריכהנהיגה לא היה מסוגל לעברן. יחד עם נפתלי מולכו, בעל בית הספר אביר, שאף לו היה רשיון כזה, הקים צירלי קרטל, שילם לבעל בית הספר שלישי סכום כסף כדי שישבית את מכוניתו. אחרי זה העלה את מחירי הלימוד לנהיגה באוטובוס עד ל־10 ל־25 רגע ו־35 ל־40 לסט. עיקר השוחד ששולם היה להעברת לומדינהיגה באוטובוס.

● צירלי הקים בית ספר ללימוד תאורטי של נהיגה. מכיון שהחוק דורש שלכל בית ספר לנהיגה יהיה בית ספר תיאורטי, ורוב בתי הספר לא יכלו להרשות לעצמם הקמת

במשפט הכוחנים. טענה אחת בפיהם: „לא היתה לנו ברירה, הכוחנים הכריחו אותנו לתת שוחד“.

אולם כשטענה כזאת נשמעת מפי אנשים כ' אילן ומלכו, קשה לתת בה אמון. צירלי אילן איננו אוהב כשקוראים לו בשם צירלי. „בש' בילך אני אדון צירלי“, הוא נוהג לומר ברצינות במקרים כאלה. הדרישה לכינוי אדון היא קצת מגוחכת, בהתחשב בעובדה שצירלי הוא פעיל מפ' לגת אחדות העבודה, איש פלמ"ח לשעבר, שני מוסדות בהם העדיפו את הכינוי חבר על הכינוי אדון.

אדון צירלי הוא מורה לנהיגה ותיק, עוד בתקופה כשהטרפיקים שלקחו את השוחד היו אנשי המשטרה הבריטית, וכשצריף הרישוי ה' תל אביבי של היום לא היה אלא אורחת הסוסים של משטרת שרונה. כמו במחזה ההיתולי המפורסם היתה גם לאדון צירלי נמוך הקומה והכחוש דודה. אלא שהפעם היתה דודתו של צירלי שונה במקצת. לפעמים נראה היה כי

מכשיל באופן עקבי כל אשה הנבחת שמגיע לה את הפסוק: „תלכי יותר טוב דגים בשוק“. הם יכולים לספר על נבחינות התיאורטיות, שהיה מקבל את כתיבתם אצלו במילים: „אתם כולכם רוצי' נני עומד כאן כדי להכשיל אתכם“.

מקום לציין, כי העומדים בראש משרד יודעים, כי יתכנו מקרים שכאלה. הם את רמתם הנמוכה של בוחניהם. התחיל בחיפה קורס מרוכז לבחוני' ש' שוי האזורי, שימשך למעלה משנה, שתלמו בין היתר גם בבעיות פדגוגיה לוגיה. ראשי משרדהרישוי מאפשרים גם חוזרת ותלונות נגד בוחנים.

נבחו מרגיש כי קופח בבחינה, הוא ידרוש בחינה חוזרת הנערכת על ידי רבי' אם נבחו חושב כי הוכשל בדון. הוא להגיש תלונה. אולם מעטים הם אלה ש בצעדים שכאלה. אין מורה לנהיגה ה' שתלמידו יגיש תלונה. כי בפעם אחרת, ידע הבוחן עליו התלונן ידפוק אותו למדי שבעתים.

אם יבקש המורה בחינה חוזרת, יטור לו איבה. ויחסים רעים עם הבוחנים הם זאחרון בעולם, אותו מבקשים מורי בתי לנהיגה. כי הבוחן לגביהם הוא שליט' בו תלויה פרנסתם.

ברוך רוזנקרן, הבוחן העצור באשמת' מספרים כמה אנשים שבאו עמו בריב: היה בא לבחינה, ולפני שהתחיל היה את המכונית. באמצע הקיץ למשל, היה עם המגבים. אם הם לא היו בסדר היה יעץ מכונה כזאת אינני יוצא לבחינה. ר, הסמכות שמעל הבוחן הוא רבי'בוחן. יוש הפוסק במקרה של עירעור על תוצ' בחינה. משום כך, כשהתגלתה פרשת השוחד הרישוי, התברר כי לפחות בעל בית' חד נהג להתקשר ישירות עם רבי'בוחן. צבי בסי, בעל בית הספר לנהיגה יפאור' שהתידד עם רבי'בוחן אברהם לראה, ש שכנו. בכל מקרה שאחד מתלמידיו בחינה, היה בס מבקש מבחן חוזר, ואז, אאשימה המשטרה, היה לראה מעביר את בבחינה החוזרת.

★ ★ ★

מבט במראה בשעת עקיפה

● נוסף המגזבר את פתחם של הנבי'ם בבחינות הנהיגה, הוא הנהג, שאחרי נכשל בשלוש בחינות בזו אחר זו, הוא המתין חצי שנה, עד שיותר לו לגשת הרביעית. אם נבחו נכשל בבחינה אחת, של חוסר שימוש נכון במצמד (קלאץ'), בחינה השנייה לא יבחנו אותו בנקודה א' חייב לעבור את כל הבחינה מחדש. חנינה השנייה הוא כבר ידע שימוש נכון אלא שכח להסתכל פעם במראה בשעת יהיה עליו לעבור בחינה שלישית.

כל הסיבות שנמנו לעיל, אפשר להבין, נכפו בחינות הנהיגה לסיטו מטיל אימים. זהו ברור שנפתח פתח למעשי שחיתות. טים מחפשים דרכים באמצעותן יוכלו מעצמם אבדן זמן, כספים ועצבים. ואם יוחזרו המוכנים למנוע מהם זאת עכור קטן, הם מוכנים לעשות זאת.

ד במשרד הרישוי נולד תחילה לא להעביר אנשים שאינם יודעים לנהוג את אלא כדי לחסוך טירדה מיותרת, תופעת קבע. אולם כשנפתחה המירדה, למנוע את התרחבותה. לאחר שמספר י מצא, כי הם יכולים לשלם שוחד תמורת מניעת אינעיומות מתלמידיהם, כי הדבר טוב גם לגבי מקרים אחרים. כלל נקבע מספר שעות לימוד הנהיגה אינדיבידואלי, לפי כושרו ותפיסתו של י יש אדם שילמד לנהוג בעשרים שעות' כאלה שאפילו מאת לא יספיקו עבורם. לל מקובל גם לקבל את התשלום עבור עה. אולם בתי הספר, שלמדו לשחזר, ידך חרטה להרויח. הם מלמדים לנהוג קבוע (פיקס), דבר האסור לפי תקנות הרישוי. בתי ספר אלה מוכנים ללמד 50 שעות, ל־200 ל־250 למשל. סכום 15 שיעורים, שצריכים לעלות רק כ־70 שלמים לבחון 50 ל־50, ויוצאים ברוח נקי ל־50. בצורה כזאת עוברים אנשים, למסור הגה בידיהם, את מבחני הנהיגה. ו גותני השוחד עמדו שני העוקפים בתי הספר לנהיגה, אברהם (צירלי) בעל בתי הספר אילן, ושותפו נפתלי בעל בית הספר אביר. השניים אינם ש כי נתנו שוחד. הם אף יהיו עדיהמלך

מנים תושבי שרונה והמשרת כיום אלפי נהגים מדי יום ביומו בתנאים של דוחק, תוריס וצפיפות. מימין למטה נראות המכוניות הניצבות בתור האינסופי למבחן הרכב, בו על נהגיהן להפסיד יום עבודה במבחן קצר.

האורווה בשרויה

זוהי תמונה כללית ממבט ציפור של משרד הרישוי בתל אביב. למעלה נראה הצריף הארוך ששימש בזמנו כאורוות הסוסים של הנהג

מוסך שכונה, הם התקשרו עם צירלי. תמורת תשלום גבוה העמיד צירלי את בית הספר ה' תיאורטי לרשותם. בעוד שמאחרים ורש משרד הרישוי הקמת שולחן תנועה, עם אורות ומב' נים, שהקמתו עולה כ־800 ל־900, התירו לצירלי לצייר שולחן כזה על חלון הראווה החיצוני של חנותו.

אין גם להאשים את מנהלי משרדהרישוי בכל האחריות לחוסר הסדרים האיום וחוסר היעילות של משרדם. מתוך 7 מיליון הל־5 ש' משרדהרישוי מכניס למדינה, הם מקבלים רק חלק זעיר ואפסי לשיפורים. די לציין שרק השנה, בשנה האחת עשרה למדינה, קיבל משרד הרישוי סכום של 300 אלף ל־400 אלף לשם תכנון משרדהרישוי חדש ומשוכלל בסביבת חולון, על שטח של למעלה מ־60 דונם, לעומת 10 הדונם עליהם משתרע משרד הרישוי התל אביבי כיום. כאשר יושלם מגרש זה, מבטיחים מנהלי משרד הרישוי, יבוא הקץ לסבלם הנורא של הנהגים והנבחים.

אולם לפי הקצב של היום לא ייגמר משרד הרישוי החדש לפני 3-4 שנים. באם להתחשב בכך שבשנתיים האחרונות גדל מספר הנהגים באזור תל אביב פי שניים, ומספר כלי הרכב פי אחת וחצי, הרי שעד שייגמר משרד הרישוי החדש, שוב יהיה הוא קטן מלשרת את מספר הנהגים וכלי הרכב שיוקדו לו.

משום כך קשה להניח שהשחיתות והשוחד ייעלמו מנוף משרדהרישוי. ייתכן שמדי פעם יתפשו העבריינים ויועמדו לדין, אולם כל עוד לא תחסל המדינה את גורמי השוחד והשחיתות, כל עוד יישאר בעינו המצב בו ירצו אנשים לשלם שוחד, ושבו יתפשו אנשים פרוקציה אישית ומפלגתית, ימשיך משרדהרישוי להיות חממה לכל מיני גידולי פרא.

● הנהג של משרדהרישוי אינו מתיר לבעל רשיון הדרכה לפתוח בית ספר לנהגות, אלא אם יחזיק מנהל מקצועי, שצריך לעבור בחינות מסובכות. צירלי העמיד את שירותו וחסותו, תמורת תשלום כמובן, למדריכים רבים שעבדו באופן עצמאי תחת שם בית הספרו.

● עד לפני חצי שנה אסור היה לבעלי בתי ספר למכוניות ללמד נהיגה באופנועים, ולבעלי בתי ספר לנהיגה באופנועים ללמד נהיגה במכוניות. לצירלי ניתן היתר ראשון ללמד גם נהיגה באופנועים. אחריו קיבלו בתי ספר לנהיגה במכוניות רשיונות דומים, דבר שהרס את מורי הנהיגה באופנוע.

צירלי עבד כל העת בשיתוף פעולה הדוק עם נפתלי מולכו איש בית הספר אביר, שלא נראה כאביר בעל דמות יגון. מולכו התבסס ועלה אף הוא בשיטות דומות לאלה של צירלי. אף הוא נהג להעסיק מדריכים בלתי מוסמכים. ידוע מקרה שפעם נפצע תלמיד, שלמד לנהוג עם מדריך בלתי מוסמך. נפתלי העדיף לשלם לתלמיד מאות ל־500 הפרטי, ובלבד שלא יתלונן.

יחד הקימו השניים אימפריה קטנה, פתחו בניגוד לחוק, סניפים מוסחים בערים אחרות. הם רכשו עוד ועוד מכוניות, קיבלו לשרותם עוד ועוד מדריכים, נתנו את שם בית הספר ל-

דודתו של צירלי, שהיה סרן בצה"ל, תחת סיקודו של יגאל אלון, לא היתה הדודה המת' אימה. אלא שהאנשים שחשבו כך, לא הרחיקו לראות כצירלי, ולדעת שיבוא יום והדודה תהיה חברה בקואליציה, ולרשותה יימסר משרד ממשלתי — משרד התחבורה.

עד או הסתפק צירלי במועט. הוא היה נהג מוגי, עבד כאיש מנהל במערכת למרחב. שימש לפעמים כנהגו של יגאל אלון. הוא היה פעיל מאוד במפלגת אחדות העבודה, קשר קשרים עם מנהיגיה. וכאשר בא היום ודודתו של צירלי התישבה במשרד הנכון, חזר הוא למק' צועו הישן — הוראת הנהיגה.

הוא התחיל בקטנות. הוא נכנס כשותף לבית ספר לנהיגה בסמטת השומר שליד רחוב הכרמל. אולם לא עברה אלא שנה וחצי ואדון צירלי נפרד משותפו, רכש חנות גדולה ומפוארת ברחוב המלך גורג' — הפך לגדול שבכמתי הספר לנהיגה.

★ ★ ★

שוחדן מצוייר עד חדון

אין עלה צירלי לגדולה והתעשר תוך שנה וחצי? כל מכרו של צירלי ידעו כי יש לו מהלכים בפקידות הגבוהה של משרד הרישוי ומשרד התחבורה. שם היו כל הדלתות פתוחות בפניו. והגבלות שחלו על אחרים לא חלו עליו. כמה פרטים מתוך שפע ההקלות:

● צירלי נהג להעסיק בשרותו מורים בלתי מוסמכים לנהגות, שכמובן היו זולים יותר מאשר המדריכים המוסמכים. כאשר הוגשה תלונה על כך למשרד הרישוי, ידע צירלי על התלונה בו כיום. התפאר בכך בגלוי. אין פלא איפוא שכעבור שבועות מספר, הודיע